



ת"פ 17043/07/13 - מדינת ישראל נגד אדי עמר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 17043-07-13 מדינת ישראל נ' עמר

בפני כב' השופט עידו דרויאן
מדינת ישראל בעניין:

המאשימה ע"י ב"כ עו"ד יפעת זיו

נגד

אדי עמר

הנאשמים ע"י ב"כ עו"ד שרון נהרי

גזר דין

בכתב האישום שהוגש ביולי 2013 הואשם הנאשם בעבירות גידול סם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית והחזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית, בהן הודה ביום 24.11.13 [1]:

הנאשם גידל בחדר בדירת מגוריו, הרשומה ע"ש בת-זוגו, תשעה שתילי קנבוס במשקל כולל של 4.380 ק"ג נטו, ובנוסף החזיק בדירה במקומות שונים וכן במחסן על גג הבית קנבוס במשקל כולל של כ-1.907 ק"ג נטו.

בנוסף החזיק הנאשם בדירה ציוד המשמש לגידול ולהפקת הסם - משקל אלקטרוני, שלושה דוודים, מפוח, מנורת פלורסנט, סנן מים, כבלים חשמליים, מצלמת רשת, שני תרמוסטטים ומשורות מידה.

כן נתפסו בדירה במספר מקומות סכומי כסף ומט"ח בערכים כוללים של 45,600 ₪, 2,220 אירו ו-1,750 דולר.

נסיבות העבירה - מתחם העונש ההולם:

כידוע, פגיעתם של הסמים בחברה אינה נקודתית, אלא משתרעת על מרחבים וזמנים נרחבים:

נפגע הצרכן המתמכר, נפגעת משפחתו, נפגעים אלו הניזוקים מפעילותו הפלילית של הצרכן המבקש לספק את הדחף לסם, ובנוסף - מעגלי היצור והשיווק של הסם מייצרים כשלעצמם פעילות עבריינית הנלווית לעצם העיסוק בסם, והרווחים העצומים מגיעים לעתים קרובות לארגוני פשע וטרור ומאפשרים את פעילותם הפוגענית.

במקרה דנן מדובר בגידולו של סם מסוג קנביס, כך שחלקם של הנזקים המלווים את העיסוק בסמים אחרים אינם רלוונטיים. אולם, בהיקפים הנדונים ודאי שפעילות זו אסורה ומזיקה.

מדובר בביצוע עבירה מתוכננת, שבוצעה לאורך זמן תוך השקעת מחשבה ומשאבים, כפי שמעיד פירוט הציוד וגם התצלומים של ה"מעבדה". כמות השתילים אינה גדולה מאוד, אך ניכרת, וגם כמות הסם שנתפס גדולה (הגם שיש



לזכור, כי בעוד שהמחוקק קבע כי כל חלק מצמח הקנביס הוא "סם", נצרכים בפועל רק חלקים מסוימים של הצמח).

קיים הבדל עונשי מהותי בין גידול קנביס לצריכה עצמית, ובין גידולו שלא לצריכה עצמית:

כאשר מדובר בעבירה המבוצעת לצריכה עצמית מוכחת, שלא על רקע בצע כסף ושלא במסגרת מערך ההפצה של הסם המסוכן, ולו הקל, אמור מתחם העונש להיות שונה לחלוטין מזה שנקבע לגידול בהיקפים "מסחריים" של קילוגרמים. בעוד במקרים של גידול "מסחרי" קבעה הפסיקה על דרגותיה ענישה מחמירה של מאסר בפועל, הרי במקרים הלא-רבים, בהם עמד נאשם בנטל הכבד והוכיח כי מדובר בגידול לצריכה עצמית (או שהתביעה הסכימה לכך), הסתפקו השופטים בענישה הצופה פני עתיד, ענישה של מאסר בעבודות שירות לתקופות קצרות, ואף בקביעת אחריות ללא הרשעה וראו למשל ת"פ 8538-03-12 מ"י נ' שלוש (2013), ת"פ 46837-05-12 מ"י נ' חזן (2013) ות"פ 51673-05-13 מ.י. נ' חריט (2104)[2].

בטיעונים לעונש מפי הסניגור המלומד ובדברו של הנאשם לפני גזירת הדין חזרה טענת ההגנה, לפיה הנאשם גידל את הסם לצריכה עצמית בלבד. לנוכח משקל הסם שנתפס, על הנאשם להרים נטל כבד ולהפריך חזקה הקבועה בפקודת הסמים, ובכך כשל לחלוטין. אוסיף ואומר, כי לא נתתי אמון בדברי הנאשם כלל ועיקר:

ראשית, הנאשם הודה בפה מלא בהחזקת הסם שלא לצריכה עצמית, ולא סייג כלל את הודאתו. הודיית הנאשם לא ניתנה מעשה-מוכני או במענה "הן" בלבד - הנאשם התייחס בהרחבה לפרטים שונים מהמיוחס לו, אך לא כפר בכך שהחזקה לא היתה לצריכה עצמית (עמ' 7 לפרוטוקול);

שנית, תצלומי הדירה והחומר שנתפס מוכיחים כי תשעת השתילים שנתפסו לא מיצו כלל את כושר היצור של הנאשם (כפי שנאלץ להודות בחקירתו). כמויות החומר שנתפסו בדירה עצמה כשהן שמורות בקופסאות ומוכנות לשימוש, וגם הכמות הגדולה מאוד של גזם שנתפס במחסן על הגג בשקים, מעידים כי הנאשם עסק בגידול בהיקפים ניכרים תקופה ממושכת;

שלישית, התנהגותו של הנאשם ודבריו בחקירותיו אינם מאפיינים מגדל בודד, הנבדל מעולם הסמים, אדם תם שנקלע לצרה:

א. הנאשם השתהה בפתיחת הדלת לשוטרים וניצל את הזמן להעברת מסרים לבת-זוגו ובהם "את לא יודעת כלום" ו"הדבר היחיד שמטריד אותי זה הכסף שיש בבית" (נע/2א, ש' 123-127).

ב. תשובותיו לחוקרים היו מתחמקות, הוא הסתיר מידע באופן ברור, וסרב לבדיקה של מכשיר הטלפון הנייד שלו ללא סיבה (נע/1, ש' 49-52; נע/3, ש' 29-52).

ג. בחקירותיו השיב הנאשם לשאלות ישירות של חוקריו וגילה כי מצבו הכלכלי רע, הוא נתון בחובות ומנסה להתחמק מעיקולים (נע/4), וכן מסתיר כסף "שחור" ממס הכנסה. לדבריו בחקירתו הוא מתקיים מחסכונויותיו שכן אין לו כל מקור הכנסה משנת 2010 ואינו מושך משכורת מהעסק שפתח עם שותפו (נע/2א, ש' 143-149; נע/5). כשמבקשים החוקרים להעמיק חקור לעניין יכולותיו הכלכליות של הנאשם ומקור הכסף שנתפס בדירתו,



אוחז הנאשם בזכות השתיקה לאורך חקירה מפורטת ואינו משיב לשאלות.

ד. לנוכח דבריו המפורשים של הנאשם בחקירתו לפיו אין לו מקור הכנסה פרט לחסכונותיו, יש באישור השכר שהציג (נע/3) משום הפתעה רבתי. מכל מקום, "אישור" זה איננו מטעם ר"ח, הסכומים המצוינים בו אינם סדירים, וקשה להקנות למסמך משקל של-ממש;

רביעית, וכפי שנקבע במפורש בפסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו בע"פ 28219-11-13 מ.י. נ' הבר (2014), החזקת מטבע זר מתיישבת יותר עם סחר בסמים מאשר עם סכומי כסף אותם הרוויח המשיב בעבודה "כשרה", באין הסבר סביר.

מתחם העונש ייקבע אפוא בהתייחס למהות הגידול וההחזקה שלא לצריכה עצמית:

עיון בפסיקה הנוהגת כגון ת"פ (מחוזי ת"א) 40182/05 מ.י. נ' מטיס (2006) ות"פ 32795-03-12 מ.י. נ' דגן (2014) [3] מלמד כי העונש המוטל ברגיל בגין החזקת קנביס או גידולו בכמויות בסדרי גודל של קילוגרמים ספורים הינו של מאסר בפועל, שאינו פחות משישה חודשים (שלא בעבודות שירות) ועד לשנתיים. עונשים אלו אכן הולמים את המדיניות הראויה, ויש אפוא לראות בהם מדד כשר של "ענישה נהוגה" לקביעת מתחם העונש ההולם (וראו דברי השופט ארבל בע"פ 1323/13 חסן נ' מ.י. (2013)).

אני קובע אפוא כי מתחם העונש הראוי, שייקבע כאחד לפי סעיף 40 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, הינו בין שמונה לבין עשרים חודשי מאסר בפועל, כעונש עיקרי (והשוו, מקל וחומר, למתחם עונש בן בין עשרה ל-24 חודשי מאסר בפועל בגין כמות גדולה יותר, שנקבע בת"פ 32887-11-12 מ.י. נ' קדשני (2013) [4]).

נסיבות אישיות - שיקולי שיקום:

הנאשם יליד 1963, כבן 51 כיום, גרוש ואב לשני בנים בוגרים. הנאשם מתגורר עם בת-זוגו הנוכחית ועובד למחייתו כיבואן מערכות שמע.

מתסקיר שירות המבחן והמוצגים שהוגשו עולים הנתונים הבאים:

מוצא הנאשם ממשפחה בה סבל מנוכחותו של אב אלים ומצוקה כספית לאחר גירושי הוריו. לאחר עשר שנות לימוד נשר ממערכת החינוך, עבד במפעל, ולא התגייס עקב רצונו לסייע כלכלית למשפחתו. במהלך השנים הקים עסק, עבד בחנות למערכות שמע, ואף הפך לעצמאי בשנת 2010. לפני שנים התגרש מאשתו וכיום כאמור חי עם בת-זוגו.

לדבריו, החל הנאשם לצרוך סמים עקב המשבר שנגרם לו לאחר הגירושין, לפני כעשרים שנה. השימוש הפך לתלות, וגידול הסם נועד למנוע מפגשים עם עבריינים.



באוקטובר 2013 החל הנאשם טיפול ביחידה העירונית לטיפול במכורים, אליה הופנה על-ידי שירות המבחן. תחילה התקשה הנאשם להשתלב בטיפול, אך בהמשך נרתם לטיפול וכיום הוא מגלה מוטיבציה לשינוי. בדיקות השתן שמסר הנאשם לאורך הזמן התגלו כנקיות.

שירות המבחן מסכם ואומר כי עונש מאסר, ולו בעבודות שירות, יקטע את רצף הטיפול ויגרור נסיגה לאחור. השירות מציע אפוא עונש חינוכי ושיקומי של של"צ לצד צו מבחן.

לא אוכל לקבל את המלצת שירות המבחן, בה מצדדת ההגנה:

גם אם נהג הנאשם לצרוך קנבוס באופן מתמיד, אין בכך כדי להצדיק ולו במעט גידול והחזקת הסם שלא לצריכה עצמית, בכמויות כה גדולות ותוך תכנון והשקעה כה ניכרים.

ההלך השיקומי חייב למצוא מקומו הנכבד בשיקולי הענישה, אך במקרה דנן לא ראוי שיביא לחריגה מהמתחם. משדחיתי את טענת הנאשם כי מדובר בגידול והחזקה לצריכה עצמית, ולנוכח התכנון ואופן הביצוע, מחייבים מידת אשמו של הנאשם ועקרון ההלימה עונש ראוי שאין בכוחו של שיקול השיקום להורידו אל מתחת לסיפו של המתחם שנקבע, וראו דברים שנאמרו לעניין זה בעניין **קדשני** הנ"ל.

נסיבות שאינן קשורות בעבירה - קביעת העונש במתחם:

ברור כי הנאשם עתיד להינזק ממאסרו, ובוודאי כשמדובר במאסר ראשון.

לנוכח התפקיד המוגבל-מאוד שממלא הנאשם בפרנסת אחרים והעדרם של תלויים-ממש, יהיה מוגבל גם הנזק למשפחתו של הנאשם (ילדיו ובת-זוגו, כאשר גרושתו ממילא אינה זוכה לגביית חוב מזונות).

לזכותו של הנאשם נסיבות של-ממש, שיביאו לקביעת עונשו בחלק התחתון של המתחם הראוי:

ראשית, הודייתו המידית ולקיחת האחריות (הגם שלמעשה לא היתה לנאשם ברירה, לנוכח הממצאים, והגם שהנאשם הכחיש כוונת הפצה, ועל-אף התנהגותו בחקירה);

שנית, המאמצים המשמעותיים שעשה הנאשם לגמילתו, כעולה מהתסקיר;

שלישית, אורח חייו הנורמטיבי של הנאשם, שכיום הינו כבן 51 (למעט עבירות המס שביצע לדבריו);

בחרתי לתת משקל מוגבל בלבד לצורך בהרתעת הרבים, לפי סעיף 40 לחוק;

אמנם מדובר בעבירה מתוכננת ומחושבת, מסוג העבירות שהרתעה היא יעילה לגביהן, אך לנוכח הנסיבות לקולא, ראוי שהעונש יישאר בתחום הנמוך של המתחם.



העונש הקצר-ביחס לא ישלול מהנאשם את האפשרות להמשיך ולשקם עצמו לאחר שחרורו, שיקום שהוא מעניינו-שלו אחרי הכל.

גובה הקנס שיוטל יושפע מתקופת המאסר שאטיל ומחילוט הרכוש שנתפס (להלן), ואילו פסילת הרישיון תהא מותנית בלבד, כדי לסייע לנאשם בשיקומו לאחר שחרורו ממאסר.

חילוט רכוש:

הרשעתו של הנאשם בגידול ובהחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, בנסיבות שתוארו לעיל, גוררת את המסקנה שהנאשם הפיק או אמור היה להפיק רווח מהעבירות בהן הורשע ואת הכרזתו כ"סוחר סמים". פקודת הסמים מטילה נטל כבד על הנאשם, להוכיח את המקור הכשר של כל רכוש שלו שנתפס. ההלכה הפסוקה הדגישה, כי לא די לנאשם לעורר ספק בדבר מקור הרכוש, אלא עליו להוכיח גרסתו ברמה של הטיית מאזן ההסתברויות לטובתו, וראו ע"פ 7475/95 מ.י. נ' **בן שטרית** (1998) וכן עניין **הבר** הנ"ל.

כפי שתואר לעיל, הנאשם לא עמד כלל בנטל זה, והנסיבות אינן מצדדות בטענתו. לפיכך, אין מנוס מחילוטו של כל הרכוש המפורט בכתב האישום, לפי סעיף 36א(ב) לפקודת הסמים המסוכנים.

סוף דבר, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. שמונה חדשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו מיום 1.7.13 עד יום 27.8.13 (ואפילו יראו רישומי שב"ס אחרת);
- ב. שישה חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירת סמים שהיא פשע;
- ג. שלושה חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירת סמים שהיא עוון;
- ד. קנס בסך ₪ 3,000 שישולם עד ליום 1.10.14 או 30 ימי מאסר נוספים תמורתו. הקנס יופקד לזכות קרן החילוט לפי פקודת הסמים;
- ה. פסילה על-תנאי מלקבל רישיון נהיגה או לנהוג, בת שנה למשך שנתיים מיום שחרורו ממאסרו;
- ו. אני מורה על חילוט הרכוש המפורט להלן או תמורתו, לזכות קרן החילוט לפי פקודת הסמים:



מחשב נייד אסוס, אופנוע פיאג'יו אפרילי[5], שתי קסדות, מגרסה, שלושה מכשירי טלפון ניידים, אייפד, כונן מחשב, 45,600 ₪, 1,500 אירו ו-1,650 דולר[6].

הוראות נלוות:

א. על התביעה להודיע בהקדם לבית המשפט את מס' הרישוי של האופנוע שהוריתי על חילוטו, שנרשם באופן לקוי בכתב האישום;

ב. אני מתיר לרשות המיסים לעיין בתיק בית המשפט, לרבות המוצגים שהוגשו וייסרקו;

ג. עותק גזר הדין יועבר לידיעה בלבד לשירות המבחן וכן לידיעת האפוטרופוס הכללי (לעניין החילוט);

ד. "עודפי" סכומי מט"ח שלא הוריתי על חילוטם - יושבו לנאשם;

ה. הסמים ומכשירי הגידול יושמדו. כל מוצג אחר, ככל שקיים ולא הוריתי על חילוטו או השבתו, יועבר להכרעה פרטנית של קצין משטרה;

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, כ"ח אייר תשע"ד, 28 מאי 2014, במעמד הצדדים.

[1] כתב האישום תוקן קודם להודיית הנאשם תיקון שאינו נוגע לעובדות;

[2] הוגש ערעור על קולת העונש בעפ"ג 31126-05-14 מ.י. נ' חריט שטרם נדון;



[3] הוגש ערעור על חומרת העונש בעפ"ג 39588-03-14 דגן נ' מ.י. שטרם נדון;

[4] ערעור שהוגש בעפ"ג 4971-12-13 קדשני נ' מ.י. (2014) נדחה;

[5] מס' הרישוי נרשם בכתב האישום באופן לקוי;

[6] סכומי המט"ח שחילוטם התבקש קטנים מסכומי המט"ח שנתפסו בפועל;